

Informatica

Ontwikkelgesprek

Bert Dekker, 12 april 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Agenda en aanwezigen	3
Ontwikkelgesprek	3
Inleidend	3
Personeel	4
Afstuderen	4
Afrondend	5

Agenda en aanwezigen

Het ontwikkelgesprek als afsluiting van de audit bij de opleiding Informatica van Hogeschool Leiden op 29 november 2017 in het kader van accreditatie van de opleiding is gehouden op 29 maart 2018. Bij dit gesprek waren aanwezig dhr. W.L.M. Blomen (Hobéon; voorzitter visitatiepanel), dhr. H. Ploeger (Hogeschool Windesheim; lid visitatiepanel), dhr. J. Griffioen (Hogeschool Leiden, onderwijsmanager Informatica a.i.), dhr. P. Pijnenburg (Hogeschool Leiden, directeur faculteit Science & Technology) en dhr. A. Dekker (Hogeschool Leiden, kwaliteitszorgcoördinator faculteit Science & Technology).

Bij het gesprek is gebruik gemaakt van de volgende agenda

1. Welkom en kennismaken
2. Gesprekspunten inventariseren en vaststellen
3. Punten vanuit de opleiding om over te spreken zijn:
 - ✓ Opleiding Informatica leidt studenten op in een razend snel veranderend werkveld. Het curriculum behoeft constant aanpassing. Dit 'schuurt' met rigiditeit van accreditatiestelsel en de beelden van het panel m.b.t. tot een 'ideale' opleiding.
 - ✓ In het verlengde hiervan ligt de vraag of je als opleiding een voorloper wilt zijn of meer de ontwikkelingen wilt volgen.
 - ✓ Personeel vraagt voortdurend aandacht van de opleiding wat betreft kwaliteit en kwantiteit. Tekorten op de arbeidsmarkt maken het voor informaticaopleidingen lastig om goed personeel aan te trekken en te behouden.
 - ✓ Voor het afstuderen rapporteren studenten over hun afstudeerwerk en competenties in het afstudeerverslag. Terugkoppeling uit het werkveld daarentegen leert dat rapportages maken doorgaans slechts beperkt gebeurt. Daarnaast is het schrijven van teksten niet wat instromende studenten aantrekt in de opleiding. Een vraag die bij meer technische opleidingen speelt, is of een afstudeerverslag wel de juiste tool is om het eindniveau aan te tonen.
4. Ontwikkelgesprek
5. Afronding

Ontwikkelgesprek

Inleidend

De vier door de opleiding aangereikte punten uit de agenda zijn gebruikt als basis voor het ontwikkelgesprek. De gespreksonderwerpen die de opleiding heeft ingebracht komen voort uit de ervaring bij visitaties in een recent verleden. Na afloop van een visitatie komen panels in de beoordelingsrapporten op basis van wat men gezien, gelezen en gehoord heeft tot een beoordeling. Het referentiekader als nadere uitwerking van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland waarop de beoordeling is gebaseerd wordt doorgaans niet expliciet benoemd in de rapporten. Naast de aanbevelingen die ter harte kunnen worden genomen wil de opleiding ook graag leren van de beoordeling. Hiervoor ontbreken in beoordelingsrapporten vaak de handvatten: hoe de opleiding van voldoende naar goed kan komen. De insteek voor dit ontwikkelgesprek is om de opleiding handreikingen te geven voor de punten die zijn aangedragen.

Snel ontwikkelend werkveld: voorloper of volger? Alle opleidingen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie hebben te maken met een vakgebied dat zich heel

snel ontwikkelt. Implementatie van nieuwe technologieën en technieken uit het werkveld in het onderwijs vraagt investeringen in tijd, geld en administratieve inbedding (aanpassing onderwijs- en examenregeling, integriteit van curriculum enz.). Hiermee loopt het onderwijs vanzelf achter op de ontwikkelingen in het veld. Met als extra complicerende factor dat niet van te voren vaststaat of een bepaalde trend of ontwikkeling zich zal doorzetten. Het panel heeft vanuit de diverse uitgevoerde visitaties voorbeelden gezien van opleidingen HBO-ICT die vanuit het kwalificatiekader van de domeinbeschrijving Bachelor of ICT nieuwe varianten van de betreffende opleiding hebben opgezet om mee te gaan met ontwikkelingen aangedragen door het werkveld of om in te spelen op behoefte van studenten. Het kwalificatiekader Bachelor of ICT biedt hiervoor de mogelijkheden waarbij het hbo-niveau wordt geborgd. Een andere insteek is om conceptueel denken de basis te laten zijn van het onderwijs. Concepten die gedoceerd worden vormen dan het uitgangspunt. De gebruikte technieken, zoals een programmeertaal, zijn dan de voorbeelden hoe een concept handen en voeten krijgt in de praktijk. Onderwijs vormgeven vanuit concepten vraagt in veel gevallen wel een omdenken bij docenten voor wie technieken en de toepassing hiervan doorgaans uitgangspunt zijn voor het onderwijs. Een switch naar conceptueel denken als basis voor het onderwijs is niet van vandaag op morgen gerealiseerd en zal als ambitie een duidelijk verband moeten krijgen met de cyclus Functioneren en beoordelen, professionalisering en aannamebeleid. In hoeverre een opleiding voorop wil lopen is aan de opleiding. Wel is duidelijk dat achterlopen in het veld van ICT geen optie is.

Personeel

De bemensing vraagt doorlopend aandacht van de opleiding wat betreft kwaliteit en kwantiteit. Tekorten op de arbeidsmarkt maken het voor informaticaopleidingen lastig om gekwalificeerd personeel met een combinatie van inhoudelijke en didactische vaardigheden aan te trekken en te behouden. Vanuit het panel wordt samenwerking (co-makership) met het bedrijfsleven aanbevolen: samen onderwijs ontwikkelen en uitvoeren. Ervaringen van de opleiding hiermee zijn gemengd. In de praktijk blijkt continuïteit een aandachtspunt te zijn. Gewijzigde marktomstandigheden kunnen het commitment van de partner beïnvloeden. Daarnaast sluiten de indeling in onderwijsperiodes en het rooster doorgaans niet aan op de ritmiek van de bedrijfspartner. Inzet van externe docenten voor specifiek onderwijs helpt om het tekort aan docenten te verlichten en biedt mogelijkheden om relatief snel in te spelen op ontwikkelingen. De opleiding maakt gebruik van externe docenten voor specifieke modules. Daarnaast worden actuele vragen en ontwikkelingen door bedrijven aangeleverd als opdrachten voor de projecten van studenten. Op deze manier leren docenten mee met de studenten van nieuwe ontwikkelingen die zich aandienen. Verder ondersteunt het verzorgen van nascholing het professionaliseren van docenten.

Afstuderen

Voor het afstuderen rapporteren studenten over hun afstudeerwerk en competenties in het afstudeerverslag. Terugkoppeling uit het werkveld daarentegen leert dat rapportages maken doorgaans slechts beperkt gebeurt. Daarnaast is het schrijven van teksten niet wat instromende studenten aantrekt in de opleiding. Een vraag die bij meer technische opleidingen speelt, is of een afstudeerverslag wel de juiste tool is om het eindniveau aan te tonen. In lijn met het gedachtengoed van Daan Andriessen zou naar mening van het panel het product waarop de student afstudeert centraal moeten staan. Verantwoording over de opdracht en de gemaakte keuzes blijft hiernaast van belang, met name om het bachelorniveau aan te tonen. Hiervoor is niet een uitgebreid afstudeerverslag nodig. De verantwoording zou ook in een korte rapportage kunnen worden opgenomen of er kan gebruik gemaakt worden van andere media zoals video en presentatie. Aanwezigen herkennen bovenstaande als trend in het hele hbo. Anderzijds wordt ook vastgesteld dat de verantwoording zwaarder moet worden aangezet als het product niet kan worden getoond omdat het niet openbaar is.

Afrondend

Afsluitende tips vanuit het panel zijn het stimuleren van het opzetten van eigen bedrijfjes vanuit de opleiding. De incubator van de Haagse Hogeschool in Zoetermeer is een voorbeeld op dit gebied. Verder wordt geadviseerd multidisciplinaire samenwerking mogelijk te maken voor studenten. Bijvoorbeeld een gezamenlijk project voor studenten PABO en informatica. De opleiding zal een verslag van het gesprek maken en dit met instemming van aanwezigen publiceren op de website van de hogeschool.

Hogeschool Leiden

Zernikedreef 11
2333 CK Leiden
Postbus 382
2300 AJ Leiden

 071 - 518 88 00

 info@hsleiden.nl

 hsleiden.nl

 facebook.com/HSLeidenNL

 twitter.com/HSLeidenNL

 linkedin.com/company/hogeschool-leiden